

Abonnement pour un an

350 piastres

Edition spéciale. 500 ptrs .

Adresse :

"Idjtihad," Constantinople

Téléph . st . 865

XXII ème ANNÉE

1927, 15 Juillet No 232

اجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صحفی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تور کیا ایچون ۲ ، خارج ایچون ۳۴ ، اعلا کاغذ لیبسی ہ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلہ فون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکنچی سنہ

نومرو ۲۳۲ - ۱۵ تموز ۱۹۲۷

آداب معاشرت نوطلری :

عمومی آداب طعام

عائله حیاتی

۳

عائله طعامی

برعائله طعامنده رعایت ایدیه جك یكانه « پروتوقول »
محبته ، شفقتله نمزوج حرمتر .

« سهرویس » عمومیتله بسیط و هرکسک وضعیت
مالیهسنه کوره « مونو » یعنی طعام لیسته سی ، آز ویاچوق
بول اولور .

قرون وسطایه ارجاع نظر ایدرسهك سفره عاداتلرینك
دكشدیكنی و بونك جوق ایی اولمش اولدیغنی گوروروز .
« اوچنجی هاری » زماندن اول صیره لر اوزه رینه
اوطورورلردی و آغز لرینی و اللرینی ماصه اورتوسنه سیلرلردی .
اوروپاده بویه پاییلردی . شرقده ایسه طعامك نه معین وقتی
نه معین جنسی واردی و حالا آناطولونك برچوق یرلرنده
بیوك سیفی اوره رینه صیره ایله كتیریلن و انكسر تعبیر اولونان
بیوك باقیر طباقلرده کی طعامه سیفی بك اطرافده کی متنازل لرك
اللری کیرر چیقار . عرب لر پرنج دانه لر بی ساغ اللریك
دورت پارماغی آره سنه طوپلایاراق پلاو یرلر و داهاساطان
رشاد زماننده طولمه باغچه سراينده بغدادلی بر ذانك
بوصورتله پلاو ییدیکی و حاضر ونك حیرت و استیکراهنی
دعوت ایتدیکی کورولمشدر .

قرون وسطاده جاتال ، (اوچنجی هاری) زمانه
قادر تماماً مجهولدی . (اوچنجی هاری نك Mignon لر
سایه سنده در ، که جاتال وجود بولمش و تعمم ایتمشدر .

شرقده ، طعامدن اول اللری بیقاماق عادی ، اللرك
تمیز اولمادیغنی ، کیرلی ناپاك بولوندیغنی معناسی اشراب
ایتمکله برابر مستحسن در . چونکه میقروبیولوجیانك
انكشافی زه کوسترمشدر ، که ظاهری تمیزلك وطبی
تمیزلك باشقا باشقا شیلردر لر .

طعام سفره سنده ، کرک عائله حیاتنده ، کرکه
ایله ریده صورت مخصوصده موضوع بحث ایدیه جك مطمئن
ضیافتلرده علی السویه و دائماً رعایت ایدیه سی اقتضا ایدن
آدابی خلاصه کوزدن کچیره لم :

مرحوم منیف پاشا ، « بر آدامك درجه مدنیته ،
تربیه و سوبه سنی ا کلاماق ایچون اونسکه بردفعه برطعام
سفره سنده بولوماق کافیدر » دیردی . مرحومك یردن
کوک که قادر حق واردر : غذا پارچه سنی حامل اولان
قاشیق یاخود جاتال داهای آغزه تقرب ایتمه دن اول آغزینی
برقاریش آجان و آغزینه لقمه بی آلدقن صوکره دودا .
قلری قابلی اولماق سزین آغزینی شاپردان اراق چیکنه بن ،
دودا قلری دائماً قابلی اولاراق لقمه بی چیکنه مه بی بیلمه بن
آدام ، بالطبع تربیه سرد و حس و ذوق سلیم و سوبه سی
یو کسك ذوانك بولوندیغنی سفره ده بولونمایه غیر لایق در .
قهوه بی ، سودی ، چایی ، چوربه نی هوبورده ته رك ایچن
بر آدامك حضوری استیکراه انکیذر . سفره اوکنده
اوطورانك دیرسکلرینی سفره اوزه رینه قویما سی آداب
طعامه مخالف در . قول ، یاریسنه قادر داهای ایسه یالکیز
اللر سفره اوزه رینه قونه سیلیر .

بجه ته دائماً دیز اوسته و هرقاتی آچیلما یاراق ، اوتوسی
بوزولما یاراق قونولماق لازمدر ؛ بجه تی تماماً آچاق و براوجنی
یلکك آره سنه صوقاق نازك و یو کسك تربیه لی کیمسه لرك
یاباجنی برشی دکلدرد . هله سفره ده ، اثنای طعامده و یا
طعامدن صوکره بجه ته ایله آغز سیلمك آداب و منطقه
مخالف در . سفره کزده بجه ته ایله آغزینی سیلن برطعام
آرقاداشی ، ذوق زیرک زه ا کراه حسی القا ایدر .
بجه ته ، دیزلریکیزك اوکنه ار قضا دوشه یله جك ا کمك
اوقاقلرینی و یا بر دامله صوبی آیاغکیزك آلتنده کی خالی
ویا خودبار که اوزه رینه قادر اینه یه مانع اولماق ایچون در .
بجه ته نك بر یانی یلك طباعتك آلتنه صوقاقده مفاير
آداب در . انسانك دوداقلری یاغلاندیغنی و بونی ازاله
ایتمك ایسته دیکی زمان کوچوك بر ا کمك پارچه سی ایله
بوایشی کورور و دوداقلرك اوزه رندن کال نزا کتله
و حاضر ونك کوزلرینه چارپایاچاق بر صورتده کچیریلن
بو کوچوك ا کمك پارچه سی آغزه قونولوب یینیلیر .
جاتال خدمتی یچاغه کوردورمك یعنی یچاقله آغزه
یلمك کورتورمك ده معیوب در . بعضی کیمسه لر سفره یه

ای چیکنه مه لی در . هضم ایچون ده الزمدر آداب طعامه
منافی اولان باشلیجه فعل و حرکتلری اجمال و تکرار
ایده لم :

۱ - صیجاق مشروباقی هو بورده تهرک ایچمک .
۲ - قوللری دیر سکره قاداریمک ماصه سنک اوزرینه
قویماق . صیجاق لقمه یاخود مشروب اوزه رینه صوتوتقی
ایچون اوفله مک .

۳ - بمک برکن دوداقلری قابالی بولوندور ماماق واغزی
شاپیر داتماق .

۴ - طعام اناسنده و طعامدن صوکره پچته ایله اغز
سیلمک .

۵ - میوه طباغدن میوه آلیرکن بر قاج میوه یی ال
ایله معاینه ایتدکن صوکره بر دانه سنی آماق .

۶ - مدعو بولونولدیغی زمان ، نهو صاحبندن اول
سفره دن بلا معذرت ولقماق .

۷ - چتال وظیفه سنی پچاغه گوردورمک ، یعنی ییچاقله
اغزه بیک کوتورمک .

بوصایدیقلرمز ، آداب طعامه اک زیاده مخالف اولان
حرکتلردر . سفره ده ، دارغین کبی صوموروق بر
چهره ایله هیچ بر سوز سوبله مه مک و یاخود مهادیا
کودزه لک ایتمک کبی ، ذوق سلیمک و عقل سالمک
کندیلککنندن معیوب بوله یله جکی بر جوق مناسبتسز
لیکلر واردر .

آوروپا و آمریکا ایله یعنی متمدن ، ذوق و تربیه لری
یوکساکش ملته له تماسز چوغالیور . بونلرک سفره لرده
یا دعوتلی اوله رق یاخود نهو صاحبی اولارق بولونیورز .
آداب طعام ایله الفتسز کورونه مه به دقت ایتلی بز .
حق زده قنا حکملر و برمه سینلر . رجال علمیه دن یک
عالی مقام بر ذاتک ، بر وکلا سفره سنده ، موزی قابوغیله
بییدیگی و چتال ایله دیشنی قاریشیدرینی کورولمشدر .

ینه موقع اجتماعجه یوکسک بر وطن داشمزرک یوکسک
ذواتک مدعو بولوندیغی سفره ده آغیر و یک ایی جنسنندن
کتن بجه ته ایله علی الدوام آغزینی سیله رک کوزدم پچته یی
یاغه بوغدقدن صوکره الی بیقامایه کیدرکن بو پچته یی
اوموزینه آتارق ، الی ییقادقدن صوکره ، کیرلتمش

اوطوردقلری وقت اوکلرنده کی چتال ، ییچاق و قاشینی
و طباغی پچته لرله سیلرلر . بو حرکت تربیه و ذوق سلیمه
مخالفدر . نهو صاحبنک تمیزلککنندن شبه ایتیمی کوستیر
و صاحب خانیه قارش قیاق اولور . بمک یئلدکن
صوکره ، پچته نک آجیلیمش اولان قاتلری کمال اعتنا ایله
حال اصلیمسه کتیر یله رک سفره نک اوزرینه بر اقلیر .

صوایچمک : بر بارداق صوبی نفس آلمان بر دفعه ده
ایچمک قابدر : بر بارداق صو ، لاقل ایکی دفعه ده ایچیمه لی
وارده بر نفس آلمالی در .

سفره دن قالمقاق : اگر مدعو ایسه کز خانه صاحبندن
اول سفره دن قالمقاق قبار حرکتدر . نهو صاحبنک ده
هر کس یکسیتی بتر مکسزین سفره یی ترک ایتمه سی غیر وارددر
طباغه بیک آلیرکن طباغه ته کبی طعام ییغمقاق آدابه
و ذوق سلیمه منافی در ؛ عینی مقدار طعامی ایکی دفعه ده
آلماقده بئس یوقدر .

میوه آماق : تربیه یی ناقص بعض کیمسلر اوکلرینه
بیوک میوه طباغی ایچنده کتیریلن میوه لرک بر چوغنی
النه آلیر ، صیقار ، راقیر ، نهایت بردانه سنی انتخاب ایدر ،
طباغه کوتورور ؛ بوقنا بر حرکتدر زرا ، نزل الککزک
تماس ایتدیکی میوه یی دیگر بری آماق ایسته مه یه بیلیر .
نیه کیم سزده ده بوحس وارددر ؛ شوخالده کوزلرکز انتخاب
ایتدکن صوکره الکیزی اوزاندیغکز میوه یی آمالیسکز .
بونی یامایان کیمسه سفره آرقاداشلرینک یاننده در حال
کوجولور و حقنده حرمت آزالیر ؛ پیرزوله یی کیمککنندن
طوتارق دیشیله پارچالا یارق بیک ده غیر معقولدر بوصورت
اکل انجاق طاووق ، بیلدر جین اتی بیرکن جائز کوروله بیلیر .
اوافق کیمیکلری ، یاخود ، مثلاً ویشنه خوشابی برکن

بونک چکر دکلری طباغه تو کورور کبی دوغروندن دوغریه
اغزندن دوشورمک مغایر تربیه در . بونلر دوداقلره قادار
کوتورولمش اولان چاتال اوزرینه راقلیر و چاتال واسطه
سیله طباغک کنارینه قونولور ؛ ذاتاً کیمک ، چکر دک ، قیلچق
کبی فضلات طعامی قویمه مخصوص واصل بمک طباغدن
آیری کوجوک بر طباق متاولک اوکنده بولوندورولور .
طباغه ییه مه جکی قادار فضله طعام لماق و طباقده بر افاق ده
آج کوزلیکده مال و عیبدر . بیک یاواش یاواش نمه لی ولقمه یی

عقل سليم

صحت ۱۶۶ — برناضرا [ملخص] ابي حرکت ايتك،
اظهار دمعاه و ننده ابي و درست اولاق ايجوره، برصوفورده
داها زياده سائره مالک در .

بر ملحدك ايلك ياباق ايجون نه سبب و سائقلى
اولايله چكى صورولور . كندى كنديسنه بكنيلمك ،
هنوعلىنه بكنيلمك مسعود و آسوده ياشاق، وارقلى
وطبيعتلى كنه و حقيقتنه اطلاع غير ممكن اولان بذات Etreك
[يعنى اللهك] وارلقندن و طبيعتلرندن [Disposition لرندن]
[۰] داها زياده معلوم و امين اولان انس نلر طرفندن سويلك
و حرمت ايدلك سبب و سائقلى واردر . آلهلرندن قورقايان
كىمسه ، برشيدن قورقايلىرى ؟ انسانلرندن قورقايلىرى ؟
استحقاقدن ، رسواى اولماقدن ، قانونلر جزالرنندن
وانتقامدن قورقايلىرى ؟ خلاصه كلام كندى كنديسندن
قورقايلىرى ؟ همجنسلىرىنك بغضنه معروض وبا مستحق
اولمش اولديغى بيلن هر كسك حس ايتمه سى لابد اولان
وجدان عذابلرندن قورقايلىرى .

وجدان ، كنديلرله برابر ياشاديغمز كيمسه لرك
حرمت ويا تقبيحنه مستحق اولاجاق طرزده حرمت
ايتمش اولديغمز حقتده كندى كنديمزه يادديغمز شهادتدر . [*]
بو وجدان ، انسانلر حقتده مالك اولديغمز قطعى و بديهى
معلومات و افعاللر انسانلرده حصوله كتيره بيله چكى
حسيات اوزه رينه مؤسدر . صوفوك وجدانى اللهك
خوشنه كيمش ويا كيمشمش اولديغنه قانع اولماقدن
عبارتدر .

او اللهك، كه حقتده هيچ بر فكري يوقدر ؛ او
اللهك كه مبهم و مشكوك آمال و نيائى . . آنجاق شايان
اعتماد اولمايان و الوهيتك كنهى حقتده كنديسندن فضله
معلوماتى بولونمايان و اولك [يعنى اللهك] مقبول ويا

[*] رجائى زاده اكرم بك مرحوم

وجدانيدر اسات فطنده آدمك

دعواچيسى ، شهودى ، قوانينى حاكى .

ديشدى .

اولدينى بويجه ايله اللرى سيلديكىنى و بوروشوق، ايصالق
و بر باد بر حالده سفره نك اوزرينه آنديغنى كورمش ويار
واغيارك حضورنده خايلى صوئوق تر دوگمشدر .

ذكر و شرح ايتديكمز سفره آدانه مطلع اولماقميز
وبواحكام و اركانه رعایت ايتمكسزین مدنى و يوكسك
ذوات ايله تمامه كلمه مك اولادر . آغز شاپيردا تاراق
ييمك ييمى و صيچاق مشروبآتى هوپورده توك ايجمى
— بغير حق — سنت شريفه عدايدنلر عربستان جوللرنده
ياشامالى ؛ ذوق و حسى نزاهت و رقت كسب ايتمش مدنى
انسانلرله بر سفرده بولونمايه اهمام لطفنده بولونمايدير

عائله بايراملرى

خصوصى و صميمى رسورتده نولرك حريم حضورنده
اقربانك يا خود بر قاچ ياقين دوستك طرفلاندينى تسعيد
كونلرى واردر . مثلاً بر اولادك دوغدينى كونك سنه
دوريه سى، بر ازدواجك سنه دوريه سى بوصميمى و محبتلى
اجتماع و صحبتلره وسيله اولور . آوروپاليلر ايجون سنه باشى
اسم كونلرى ، « Mardi gras » ، « نوئل » ديكر وسيله لر
تشكيل ايدر . بواجتماعلر شعر آلوددر . بوندن باشقا بو
عائله بايراملرى ، اقربا و احبا آره سنده كى رابطه لرى
تازه لندير مك و قوتلنديرك مزيت مخصوصه سنه مالكدر لر .

سنه باشى

صوك زمانلره قادار بزده سنه باشى محرم آينك برى
ايدى ؛ بو كون ، يكي سنه ، عائله و احبا آره سنده تسعيد
وتبريك اولونوردى ؛ ميلادى تاريخك قبولندن سوكره ،
بزام سنه باشمزدخى كانون ثانى نك برنجى كونى اولدى . عائله
افرادى يكدىكبرينه يكي سنه ينى تبريك ايتديكلرى كيى
مأمورلر دخى مافوقلرني حرمتله تبريك ايدرلر . سنه
انساننده محب و مسافر صفتيله قبول ايديلن عائله لره
يا بالذات يا خود قارت دوويزيت براتفاق صورتيله نزاكت
وظيفه سى ايفا اولونور . بر كوزل چيچك دمقى و يا خود
جوجوقلرينه بعضى ظريف اويونجاقلر بو قارت ويزيته
ترافق ايدرسه نزاكت داها درين و حساس اولور .